

TOM III. Opis przedmiotu zamówienia

I. Przedmiot i zakres rzeczowy zamówienia

1. Przedmiot zamówienia

Wykonanie archeologicznych ratowniczych badań wykopaliskowych (dalej: badania wykopaliskowe) wraz z opracowaniem wyników badań na stanowiskach archeologicznych znajdujących się w granicach inwestycji polegającej na budowie drogi ekspresowej pn.: „Budowa drogi ekspresowej S6 na odcinku Słupsk – Bożepole Wielkie” – Zadanie 2: Koniec Obwodnicy Słupska – węzeł Bobrowniki (z węzłem); **2 stanowiska o łącznej powierzchni 85 arów.**

2. Cel zamówienia

Celem zamówienia jest ochrona dziedzictwa kulturowego (archeologicznego) w ramach kolizji z planowaną inwestycją drogową poprzez wykonanie robót ziemnych i geodezyjnych, eksplorację zabytków archeologicznych, wykonanie dokumentacji, zabezpieczenie i konserwację zabytków oraz ich przekazanie do muzeum lub innej jednostki organizacyjnej.

Powyższy obowiązek wynika z Ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 r. (Dz. U. z 2017 poz. 2187 z późniejszymi zmianami). Stanowi ona że:

W art. 31:

- 1a. Osoba fizyczna lub jednostka organizacyjna, która zamierza realizować
- 1) roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru lub objętym ochroną konserwatorską na podstawie ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub znajdującym się w ewidencji wojewódzkiego konserwatora zabytków albo
 - 2) roboty ziemne lub dokonać zmiany charakteru dotychczasowej działalności na terenie, na którym znajdują się zabytki archeologiczne, co doprowadzić może do przekształcenia lub zniszczenia zabytku archeologicznego

W art. 32:

1. Kto, w trakcie prowadzenia robót budowlanych lub ziemnych, odkrył przedmiot, co do którego istnieje przypuszczenie, iż jest on zabytkiem, jest obowiązany:
 - 1) wstrzymać wszelkie roboty mogące uszkodzić lub zniszczyć odkryty przedmiot;
 - 2) zabezpieczyć, przy użyciu dostępnych środków, ten przedmiot i miejsce jego odkrycia;
 - 3) niezwłocznie zawiadomić o tym właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków, a jeśli nie jest to możliwe, właściwego wójta (burmistrza, prezydenta miasta).
2. Wójt (burmistrz, prezydent miasta) jest obowiązany niezwłocznie, nie dłużej niż w terminie 3 dni, przekazać wojewódzkiemu konserwatorowi zabytków przyjęte zawiadomienie, o którym mowa w ust. 1 pkt 3.
3. Wojewódzki konserwator zabytków jest obowiązany w terminie 5 dni od dnia przyjęcia zawiadomienia, o którym mowa w ust. 1 pkt 3 i ust. 2, dokonać oględzin odkrytego przedmiotu.
4. Jeżeli w terminie, określonym w ust. 3, wojewódzki konserwator zabytków nie

dokona oględzin odkrytego przedmiotu, przerwane roboty mogą być kontynuowane.

5. Po dokonaniu oględzin odkrytego przedmiotu wojewódzki konserwator zabytków wydaje decyzję:
 - 1) pozwalającą na kontynuację przerwanych robót, jeżeli odkryty przedmiot nie jest zabytkiem;
 - 2) pozwalającą na kontynuację przerwanych robót, jeżeli odkryty przedmiot jest zabytkiem, a kontynuacja robót nie doprowadzi do jego zniszczenia lub uszkodzenia;
 - 3) nakazującą dalsze wstrzymanie robót i przeprowadzenie, na koszt osoby fizycznej lub jednostki organizacyjnej finansującej te roboty, badań archeologicznych w niezbędnym zakresie.
6. Roboty nie mogą być wstrzymane na okres dłuższy niż miesiąc od dnia doręczenia decyzji, o której mowa w ust. 5 pkt 3.
7. Jeżeli w trakcie badań archeologicznych zostanie odkryty zabytek posiadający wyjątkową wartość, wojewódzki konserwator zabytków może wydać decyzję o przedłużeniu okresu wstrzymania robót. Okres wstrzymania robót nie może być jednak dłuższy niż 6 miesięcy od dnia doręczenia decyzji, o której mowa w ust. 5 pkt 3.
8. Po zakończeniu badań archeologicznych, o których mowa w ust. 5 pkt 3, wojewódzki konserwator zabytków wydaje decyzję pozwalającą na kontynuację przerwanych robót.

Niniejsze zamówienie ma na celu zrealizowanie przez GDDKiA Oddział w Gdańsku obowiązków o których mowa wyżej i – z zastrzeżeniem art. 82 ust. 1 ustawy – pokrycie kosztów badań archeologicznych oraz ich dokumentacji, jeżeli przeprowadzenie tych badań jest niezbędne w celu ochrony tych zabytków podczas budowy drogi ekspresowej S6 na odcinku Słupsk – Bożepole Wielkie. Inwestorem przedsięwzięcia jest Skarb Państwa – Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad, reprezentowany przez pełnomocników z Oddziału GDDKiA w Gdańsku.

Grunty, na których należy wykonać badania archeologiczne w liniach rozgraniczających przedmiotowej inwestycji drogowej są w dyspozycji Zamawiającego na podstawie decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej lub na podstawie udzielonego prawa do dysponowania gruntem na cele budowlane. Wykonawca badań¹ uzyska dostęp do gruntów po protokolarnym przekazaniu ich przez Zamawiającego. Stanowisko uznaje się za przekazane od daty przekazania protokołu drogą elektroniczną lub wezwania Wykonawcy badań przez Zamawiającego do stawienia się w wyznaczonym miejscu celem podpisania protokołu. Niestawienie się przez Wykonawcę na to wezwanie w przeciągu 24 godzin i nie podpisanie protokołu skutkuje uznaniem stanowiska za przekazane.

3. Zakres prac

Powyższe badania należy wykonać w liniach rozgraniczających przedmiotowej inwestycji lub na działkach, dla których uzyskano prawo do dysponowania gruntem na cele budowlane, na:

- a) stanowiskach archeologicznych zlokalizowanych w trakcie nadzoru

¹ Ilekroć w tekście stosuje się terminy „Wykonawca” lub „Wykonawca badań” odnoszą się one do Wykonawcy archeologicznych ratowniczych badań wykopaliskowych.

archeologicznego, tj.:

- Damno 32 (AZP 8-31/111) – powierzchnia 70 arów
- Damno km 13+300-13+320 oraz 13+580-13+690 – powierzchnia łączna 15 arów (2 ary + 3 ary)

w stosunku do których wydane zostały decyzje Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Gdańsku Delegatura w Słupsku (dalej: WKZ):

- znak ARD. 5141.6.2024.KM z dnia 02.07.2024 r.
- znak ARD.5141.6-2.2024.KM z dnia 02.10.2024 (zmiana wcześniejszej decyzji)
- znak ARD.5141.8.2024.KM z dnia 02.10.2024 r.

nakazujące przeprowadzenie wyprzedzających badań archeologicznych (załączniki 1a-c do niniejszego Opisu Przedmiotu Zamówienia; dalej: OPZ);

- b) obszarach poszerzeń stanowisk przebadanych w ramach podpisanej z GDDKiA Oddział w Gdańsku umowy na badania wykopaliskowe, związanej z realizacją przedmiotowej inwestycji, w zakresie poszerzeń określonym w protokołach lub decyzjach WKZ.

Mapy z liniami rozgraniczającymi inwestycji oraz lokalizacją stanowisk przeznaczonych do badań wykopaliskowych o których mowa w punkcie I.3.a) znajdują się w załącznikach 2a-e niniejszego OPZ.

Tabela z wykazem stanowisk przeznaczonych do badań w przedmiotowym zamówieniu znajduje się w załączniku 4a do niniejszego OPZ.

Zamawiający informuje, że podane w tabeli wartości areałów stanowisk mogą różnić się w stosunku do powierzchni terenu realnie dostępnego w granicach inwestycji drogowej i/lub koniecznego do przebadania pod względem archeologicznym.

Informacje o znaleziskach wraz z ich lokalizacją znajdują się w zgłoszeniach nadzoru archeologicznego stanowiących załączniki 8a-8c do OPZ,

GDDKiA O/Gdańsk jako podmiot publiczny jest zobowiązany do realizacji tych badań w zakresie wskazanym wymienionymi wyżej decyzjami WKZ. Tym niemniej, na etapie realizacji badań, Wykonawca albo Zamawiający – o ile zajdą takie okoliczności – może wnioskować do organu o odstąpienie od badań części stanowiska o ile wyniki badań podważają pod względem merytorycznym zasadność ich kontynuowania.

Biorąc pod uwagę powyższe, Zamawiający określa minimalny zakres świadczenia/usługi/zamówienia na 80% zakresu badań określonych w punkcie 3.a) OPZ, tj. 68 arów.

Teren stanowisk został częściowo odhumusowany w trakcie wykonywania robót ziemnych przez wykonawcę robót budowlanych. Zamawiający informuje, że na obszarze stanowiska wymagane jest wykonanie robót ziemnych związanych z częściowym odhumusowaniem i doczyszczaniem powierzchni do badań.

4. Pracochłonność badań wykopaliskowych

W przedmiotowym zamówieniu podstawowym elementem służącym do określania pracochłonności badań wykopaliskowych i ich finansowego rozliczania jest jednostka normatywna (dalej: j.n.). W cenie jednej j.n. należy uwzględnić

wszystkie koszty, jakie Wykonawca ponosi z tytułu realizacji przedmiotu umowy, w szczególności koszt prac ziemnych wraz z rekultywacją terenu (o ile zajdzie taka potrzeba), prac geodezyjnych, archeologicznych badań wykopaliskowych (terenowych), czynności i prac o których mowa w punkcie II.2. i V. OPZ oraz opracowań wyników badań. Łączna szacunkowa pracochłonność badań wykopaliskowych w niniejszym zamówieniu wynosi **25 258,00 j.n.** (załącznik 4b do OPZ).

Zamawiający wymaga, aby badania wykopaliskowe zostały wykonane na wszystkich stanowiskach o których mowa w punkcie I.3.a) niniejszego OPZ, w stosunku dla których wydane zostały przez WKZ decyzje nakazujące wykonanie badań wykopaliskowych oraz na ewentualnych poszerzeniach tych stanowisk (punkt I.3b OPZ), do wyczerpania limitu jednostek normatywnych przewidzianych dla niniejszego Zamówienia.

Prace powinny być wykonywane z zachowaniem środków minimalizujących ich negatywne oddziaływanie na środowisko. W sposób szczególny należy zastosować środki ograniczające śmiertelność herpetofauny oraz zabezpieczające zieleń adoptowaną w ramach planowanego przedsięwzięcia.

II. Zadania Wykonawcy

1. W sprawach dotyczących badań archeologicznych wykonawca zobowiązany jest do stosowania zapisów „Instrukcji w sprawie podziału obowiązków...” przytoczonej w punkcie IV.4 i stanowiącej załącznik 5 do niniejszego OPZ (dalej: *Instrukcja*). **Oдноśnie badań wykopaliskowych Wykonawca w szczególności zobowiązany jest do:**

1) uzyskania decyzji pozwalającej na prowadzenie badań (decyzja w trybie art. 36 ust. 1 pkt. 5 Ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami).

Wykonawca ma obowiązek wystąpić do WKZ z kompletnym wnioskiem o:

- decyzję pozwalającą na badania dla każdego stanowiska objętego niniejszym zamówieniem (pkt I.3.a) OPZ) – w terminie 5 dni roboczych od dnia podpisania niniejszej Umowy;
- decyzję zmieniającą zakres dotychczasowego pozwolenia na badania dla każdego stanowiska będącego w trakcie badań, które podlega poszerzeniu wskutek zapisów w protokole WKZ odbioru badań wykopaliskowych (pkt I.3.b) OPZ) – w terminie 5 dni roboczych od dnia wystawienia protokołu odbioru badań WKZ.

Kopię złożonego do WKZ w wymaganych powyżej terminach prawidłowego i kompletnego wniosku wraz z wymaganymi załącznikami (dla każdego stanowiska) wykonawca ma obowiązek przedłożyć Zamawiającemu nie później niż 7 dni do daty złożenia wniosku do WKZ. Zobowiązanie Wykonawcy dotyczy również obowiązku przekazywania Zamawiającemu wezwań organu do uzupełnienia wniosku o pozwolenie na badania w terminie 5 dni roboczych. Nie wywiązanie się z powyższych obowiązków będzie skutkowało karami umownymi;

2) uzyskania koniecznych decyzji, postanowień, opinii i uzgodnień, o które Wykonawca wystąpi własnym staraniem i na własny koszt, z upoważnienia i w imieniu Zamawiającego; uzyskane decyzje WKZ pozwalające na badania Wykonawca jest zobowiązany przekazać Zamawiającemu nie później niż w następnym dniu roboczym od dnia wpływu decyzji; dzień wpływu określony

jest datą widoczną w wiadomości poczty e-mailowej Wykonawcy lub poświadczeniu pocztowym; nie wywiązanie się z tego obowiązku skutkować będzie karą umowną;

- 3) geodezyjnej obsługi terenu badań przez upoważnioną do tego osobę, w tym wytyczenie granic stanowiska i siatki arowej, wykonania planu warstwicowego terenu badań oraz odpowiedniego oznaczenia zlokalizowanych zabytków;
- 4) wykonania koniecznych prac przygotowawczych i robót ziemnych wraz z wyznaczeniem geodezyjnym granic pola badań, w tym m.in. odhumusowania stanowiska (w miejscach, gdzie jest taka potrzeba), hałdowania ziemi w granicach pasa drogowego z segregowaniem gruntów pod względem rodzajowym, przemieszczania hałd, odwodnienia terenu, odśnieżania, usuwania ewentualnych zakrzaczeń lub gałęzi oraz wykonywania innych robót ziemnych na przekazanym terenie celem realizacji badań wykopaliskowych;
- 5) wykonania archeologicznych badań wykopaliskowych w granicach inwestycji (eksploracja obiektów i warstw) na stanowiskach wymienionych w punktach I.3.a-b) niniejszego OPZ zgodnie z:
 - wytycznymi WKZ zawartymi w decyzjach i pozwoleniach na prowadzenie badań
 - zapisami OPZ i Umowy na badania
 - metodyką badań wykopaliskowych zawartą w pracy „*Standardy prowadzenia badań...*” (dalej: *Standardy*) przytoczonej w punkcie IV.5 stanowiącej załącznik nr 6 do OPZ;
- 6) zabezpieczenia, utrzymania i dozoru stanowisk archeologicznych od dnia protokolarnego przejścia terenu do czasu odbioru badań przez WKZ i przez Zamawiającego;
- 7) rekultywacji terenu po zakończeniu badań, rozumianej jako przywrócenie nieruchomości co najmniej takich wartości użytkowych, jak przed rozpoczęciem badań (m.in. zasypanie, zagęszczenie i wyrównanie); Zamawiający przewiduje możliwość odstąpienia od tego wymogu w przypadku uzyskania pisemnego oświadczenia od Wykonawcy robót budowlanych o braku konieczności wykonywania tych prac;
- 8) inwentaryzacji, magazynowania, konserwacji i dozoru pozyskanych zabytków oraz przekazania ich, w uzgodnieniu z WKZ, do muzeum lub innej jednostki organizacyjnej;
- 9) wykonania pełnej dokumentacji badań – opisowej, rysunkowej i fotograficznej obiektów i warstw archeologicznych zgodnej z metodyką badań wykopaliskowych opisanej w *Standardach*;
- 10) przygotowania stanowisk w sposób umożliwiający odbiór prac przez WKZ i komisję odbioru Zamawiającego, w tym oznakowania odbieranych obiektów, warstw oraz siatki arowej w sposób umożliwiający ich jednoznaczną identyfikację;
- 11) uzyskiwania każdorazowo od WKZ protokołów odbiorów częściowych i końcowych badań terenowych i niezwłocznego ich przekazywania Zamawiającemu (w trybie opisanym w *Instrukcji* i OPZ) wraz z planem sytuacyjno-wysokościowym z projektowanymi rozwiązaniami, przedstawiającym lokalizację przebadanego i odebranego terenu w odniesieniu do całego zakresu prac na stanowisku, aby umożliwić przekazanie terenu Wykonawcy robót budowlanych;

- 12) przygotowania odpowiedniej dokumentacji do odbiorów inwestorskich (terenowych) zgodnych z *Zarządzeniem nr 7 GDDKiA* przytoczonym w punkcie IV.3 i stanowiącym załącznik nr 7 do niniejszego OPZ (dalej: *Zarządzenie*) oraz z *Instrukcją*;
- 13) sporządzenia każdorazowo dokumentacji odbioru gabinetowego wykonanych prac zgodnie z *Zarządzeniem* i *Instrukcją*;
- 14) wykonania dla każdego stanowiska archeologicznego sprawozdania z badań objętych zamówieniem w liczbie trzech egzemplarzy na nośniku elektronicznym w formie edytowalnej i wersji pdf. oraz dodatkowo jeden egzemplarz dla WKZ w formie wymaganej przez organ, które powinno zawierać elementy o których mowa w *Standardach* (Rozdział I. Sprawozdanie., str. 23-24 oraz załącznik 10), w tym m.in.:
 - a) kopię inwentarzy zabytków, próbek, planów i fotografii;
 - b) informacje ogólne o stanowisku (dane metrykalne stanowiska takie jak: obszar AZP i związana z tym numeracja oraz współrzędne, kiedy odkryte, dane o stanowisku przed podjęciem wykopalisk, skład zespołu badawczego, termin badań, zastosowane metody, położenie stanowiska, zbadana powierzchnia, stratygrafia pionowa i stan zachowania, liczba i rodzaj obiektów, ich chronologia, ogólna liczba materiałów ruchomych w podziale na podstawowe kategorie),
 - c) charakterystykę kolejnych faz zasiedlenia (ilość i rodzaj obiektów, charakterystyka najważniejszych wraz z odniesieniami do ich fotografii),
 - d) aktualną kartę stanowiska i wnioski konserwatorskie,
 - e) tabele:
 - tabela 1: ogólna charakterystyka funkcji zbadanych obiektów w rozbiciu na fazy zasiedlenia
 - tabela 2: charakterystyka form i rozmiarów obiektów nieruchomych
 - tabela 3: wykaz zawartości obiektów
 - inwentarzy zabytków, planów i fotografii
 - f) ryciny:
 - ryc. 1: mapa lokalizacji stanowiska w skali 1:1000, z zaznaczonym zasięgiem stanowiska
 - ryc. 2: plan warstwiczny stanowiska z zaznaczonymi liniami rozgraniczenia inwestycji oraz siatką wykopów zgodnie z zastosowanym podziałem (np.: ary, odcinki) i numeracją
 - ryc. 3: rozplanowanie obiektów na tle siatki arowej (lub jej ekwiwalentu) z oznaczeniem ich numerów, chronologii i funkcji - plan w skali 1:200 (zarys wszystkich obiektów przedstawiony realistycznie), wykonany w częściach odpowiednio do zastosowanego podziału na ary, odcinki, itp.
 - ryc. 4: fotografie wybranych obiektów (ilustrujące nie mniej niż 5% zarejestrowanych obiektów)
 - ryc. 5: rysunki i fotografie reprezentatywnych zabytków
- 15) uzyskania potwierdzenia WKZ o zakończeniu i odbiorze końcowym badań;
- 16) wykonania dla każdego stanowiska archeologicznego opracowania wyników badań zgodnego z zapisami *Zarządzenia* w aktualnym brzmieniu oraz *Standardów* (Rozdział m. Opracowanie wyników badań, Załącznik 11)
 - **w jednym egzemplarzu** papierowym (w sztywnej oprawie) dla Zamawiającego

- w trzech egzemplarzach na nośniku elektronicznym w formie edytowalnej oraz w formacie PDF całe opracowanie w jednym pliku (dla Zamawiającego, dla Centrali oraz Narodowego Instytutu Dziedzictwa – dalej NID)
- w jednym egzemplarzu dla WKZ w formie wymaganej przez organ

które powinno zawierać co najmniej (szczegółowy opis w *Standardach*):

- a) stronę tytułową i spis treści
- b) wstęp z podstawowymi informacjami odnośnie: nazwy i lokalizacji stanowiska, wydanej decyzji WKZ, historii stanowiska, nazwy wykonawcy i zleceniodawcy badań, terminu realizacji i wielkości przebadanego obszaru, liczby jednostek stratygraficznych oraz pozyskanych zabytków, miejsca przechowywania zabytków i dokumentacji
- c) mapę lokalizacji stanowiska archeologicznego w skali 1:1000
- d) charakterystykę fizjograficzną i geomorfologiczną
- e) rys historyczny regionu
- f) opis zastosowanych metod badawczych
- g) charakterystykę form, rozmiarów, funkcji i chronologii obiektów nieruchomych z wyszczególnieniem obiektów datowanych artefaktualnie i hipotetycznie
- h) analizę poszczególnych faz zasiedlenia wraz z zobrazowaniem graficznym, przedstawioną w porządku chronologicznym z analizą jednostek stratygraficznych i ich relacji oraz zabytków ruchomych w obrębie właściwych dla nich faz chronologicznych
- i) podsumowanie wyników badań
- j) wykaz cytowanej literatury
- k) wyniki ekspertyz
- l) tabelaryczny rejestr wszystkich jednostek stratygraficznych oraz inwentarze zabytków ruchomych
- m) ilustracje (rysunki i fotografie) reprezentatywnych dla danego stanowiska zabytków ruchomych oraz jednostek stratygraficznych zabytkowych stanowiących nie mniej niż 5% pozyskanego materiału zabytkowego; w uzasadnionych przypadkach Wykonawca może ustalić z Zamawiającym liczbę przedstawionych na rycinach/fotografiach zabytków ruchomych
- n) plan warstwowy stanowiska (w skali 1:1000 lub dokładniejszy) z naniesioną siatką arową nawiązaną do państwowej sieci osnowy geodezyjnej wraz z uproszczonym zobrazowaniem rozplanowania obiektów i warstw, z zaznaczonym zasięgiem stanowiska oraz lokalizacją wykopów
- o) plan z graficznym przedstawieniem rozplanowania odkrytych jednostek stratygraficznych z oznaczeniem ich chronologii i funkcji w skali 1:200 lub dokładniejszej

Ponadto, integralnym elementem opracowania jest konserwacja i zabezpieczenie zbiorów (przekazanie zbiorów do muzeum wskazanego w zezwoleniu na badania w formie wymaganej przez muzeum - m.in. odpowiednie kartony, metryczki i karty katalogowe).

- 17) wykonania dla każdego stanowiska archeologicznego aktualnej i uwzględniającej dotychczasowe badania Karty Ewidencyjnej Zabytku

- Archeologicznego Łądowego (KEZAL) dołączonej do opracowania (w formie pdf oraz w wersji edytowalnej);
- 18) uzyskania dla każdego opracowania wyników dwóch niezależnych recenzji wydanych przez samodzielnych pracowników naukowych, tj. posiadających przynajmniej stopień naukowy doktora habilitowanego w zakresie archeologii;
 - 19) uzyskania dla każdego opracowania wyników pozytywnej opinii NID;
 - 20) uzyskania od WKZ potwierdzenia przekazania kompletnej dokumentacji z badań wraz z opracowaniem wyników;
 - 21) uzyskania oświadczenia muzeum lub innej jednostki organizacyjnej o przejęciu materiałów i dokumentacji z danego stanowiska, stwierdzające, że zbiory zostały zakonserwowane, mają obowiązującą dokumentację muzealną i będą przechowywane zgodnie z obowiązującymi przepisami muzealnymi lub oświadczenie tego muzeum, że materiały i dokumentację przejmuje biorąc pełną odpowiedzialność za ich zakonserwowanie, wykonanie obowiązującej dokumentacji muzealnej i przechowywanie zgodnie z obowiązującymi przepisami muzealnymi;
 - 22) zapewnienia, o ile zajdzie taka potrzeba, obecności konsultanta i specjalistów z innych dziedzin w trakcie wykonywania czynności z zakresu ich specjalności (antropolog przy eksploracji grobów, przyrodnik przy pobieraniu prób przyrodniczych, itp.);

2. Uwarunkowania przyrodnicze

W trakcie prowadzenia badań archeologicznych Wykonawca jest zobowiązany do przestrzegania przepisów Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity z dn. 20.07.2018 r. Dz. U. z 2018 poz. 1614), t.j.:

- a) zabezpieczania wykopów i negatywów po obiektach przed dostępem chronionych gatunków zwierząt;
- b) zapewnienia rozwiązań umożliwiających wydostanie się zwierząt z wykopów i negatywów po obiektach;
- c) uzyskiwania w przypadku zaistnienia takiej potrzeby niezbędnych decyzji na niszczenie gatunków chronionych, siedlisk chronionych i siedlisk gatunków chronionych;
- d) uzyskiwania w przypadku zaistnienia takiej potrzeby niezbędnych decyzji na chwytanie i przenoszenie gatunków chronionych.

Dotyczy to w szczególności następujących działań:

- a) w miejscach, na których prowadzone badania mogą negatywnie oddziaływać na herpetofaunę (gady, płazy) tj.: miejsca pracy ciężkiego sprzętu lub niezabezpieczonych głębokich wykopów, należy wykonać zabezpieczenia przed przedostawaniem się małych zwierząt. Sposób wykonania rozwiązań umożliwiających wydostanie się zwierząt z wykopów i negatywów po obiektach oraz innych zabezpieczeń należy zaproponować w oparciu o wskazania zawarte w pracach:
 - „Poradnik projektowania przejść dla zwierząt i działań ograniczających śmiertelność fauny przy drogach”, aut. Rafał T. Kurek, Warszawa, 2010
 - „Poradnik ochrony płazów”, aut. Rafał T. Kurek, Mariusz Rybacki, Marek Sołtysiak, Bystra, 2011 r.

oraz przedstawić do uzgodnienia Zamawiającemu przed przystąpieniem do realizacji badań. Zamawiający zastrzega sobie prawo do kontroli przeprowadzonych działań zabezpieczających oraz wprowadzania zmian

wynikających z kontroli;

- b) w przypadku zaistnienia takiej potrzeby, uzyskiwania własnym staraniem i na własny koszt niezbędnych decyzji na chwywanie, przenoszenie lub niszczenie gatunków chronionych, siedlisk chronionych i siedlisk gatunków chronionych oraz innych decyzji zezwalających na odstępstwa od obowiązujących zakazów zgodnych z art. 56 ustawy o ochronie przyrody z dnia 16.04.2004 r.;
- c) powyższe działania nie będą stanowiły podstawy do zmiany terminu realizacji zamówienia;

3. Wymagania dotyczące zatrudniania osób

Zamawiający wymaga, aby wykonawca do realizacji zamówienia skierował dwóch Kierowników badań (wskazanych w formularzu wraz z ofertą), po jednym na każde stanowisko, na których pełnić oni będzie funkcję kierowniczą.

W trakcie realizacji badań, **Kierownik badań musi być fizycznie obecny na danym stanowisku, na którym pełni swoją funkcję.**

Każdy Kierownik badań jest zobowiązany zapewnić taką liczbę osób w swojej ekipie badawczej, aby możliwa była sprawna i zgodna z terminami oraz wymogami metodycznymi realizacja badań na powierzonym mu stanowisku archeologicznym.

III. Warunki terminowe wykonania zadania

1. Umowa zostaje zawarta na okres minimalny 4 miesiące i nie dłuższy niż 6 miesięcy od dnia rozpoczęcia badań.

2. Terminy realizacji zamówienia:

- a) wykonanie archeologicznych ratowniczych badań wykopaliskowych:
 - stanowisko Damno 32 (AZP 8-31/111) – **30 dni** od dnia protokolarnego przekazania terenu stanowiska
 - stanowisko Damno km 13+680 – **14 dni** od dnia protokolarnego przekazania terenu stanowiska.

Zamawiający wymaga, aby badania terenowe wykonywane były jednocześnie na obu stanowiskach wymienionych wyżej przez dwie ekipy badawcze i dwóch kierowników badań, w związku z czym łączny czas wykonania **badań terenowych wynosi 30 dni** od dnia protokolarnego przekazania terenu stanowisk.

Termin wykonania rekultywacji terenu badań (o ile będzie konieczna) zostanie ustalony w zależności od potrzeb i wymagań Wykonawcy robót budowlanych, a Wykonawca badań musi zapewnić środki i sprzęt umożliwiające wykonanie tej czynności niezwłocznie po zakończeniu badań i dokonaniu odbiorów terenowych. Sprawozdanie z badań należy dostarczyć Zamawiającemu najpóźniej w dniu odbioru gabinetowego danego stanowiska i jego rozliczenia.

- b) opracowanie wyników badań – 5 miesięcy dla każdego stanowiska licząc od dnia zakończenia badań terenowych.

3. Datą początkową wykonania badań terenowych jest dzień kalendarzowy następujący po dniu protokolarnego przekazania Wykonawcy terenu stanowiska przez Zamawiającego. Za datę zakończenia badań terenowych uznaje się dzień pisemnego zgłoszenia Zamawiającemu gotowości do obioru badań, po uprzednim uzyskaniu przez Wykonawcę protokołu konserwatorskiego zakończenia badań

terenowych lub od daty protokołu WKZ odbioru badań terenowych. W przypadku trudności z uzyskaniem protokołu WKZ z przyczyn nie leżących po stronie Wykonawcy, musi on wykazać, że poczynił odpowiednie starania celem uzyskania protokołu odbioru i w odpowiednim terminie zgłosił do organu potrzebę jego uzyskania. Jeśli WKZ odmawia wydania protokołu zakończenia badań lub przyjazdu na stanowisko celem dokonania odbioru końcowego badań, Wykonawca ma obowiązek powiadomić o tym fakcie Zamawiającego nie później niż 2 dni przed terminem zakończenia badań, podając przyczyny zaistniałego stanu rzeczy i propozycję jego rozwiązania. Po analizie sytuacji, Zamawiający może:

- a) podjąć działania celem wsparcia Wykonawcy badań w uzyskaniu protokołu WKZ odbioru badań lub przyjazdu przedstawicieli WKZ na stanowisko celem dokonania odbioru badań
 - b) uznać, że nieuzyskanie protokołu WKZ zakończenia badań wynika z zaniedbań Wykonawcy i braku należytej staranności w wypełnianiu swoich obowiązków. W takim przypadku możliwe jest zastosowanie przez Zamawiającego przewidzianych w umowie konsekwencji za nieterminowe zakończenie badań.
4. Za datę początkową wykonania opracowania uznaje się dzień kalendarzowy następujący po dniu zakończenia badań wykopaliskowych (terenowych). Za datę wykonania opracowania uznaje się dzień jego przekazania Zamawiającemu wraz z zaświadczeniami i opiniami, wymaganymi w *Zarządzeniu*. Odbiór końcowy opracowań nastąpi po spełnieniu wszystkich warunków dla Wykonawcy wymienionych w niniejszym OPZ oraz *Zarządzeniu*.
 5. W przypadku poszerzenia zakresu badań przez WKZ, o ile możliwe będzie ich wykonanie z puli niewykorzystanych jednostek normatywnych, ustala się, że termin wykonania badań na poszerzeniach stanowisk wynosić będzie 14 dni dla każdego poszerzenia stanowiska o powierzchni do 10 arów.
 6. Wykonawca winien przystąpić do realizacji badań wykopaliskowych niezwłocznie po protokolarnym przekazaniu terenu przez Zamawiającego.
 7. Wykonawca badań może wystąpić do Zamawiającego z pisemnym wnioskiem o zgodę na nieprzewodzenie badań i wstrzymanie biegu terminów umownych zakończenia badań terenowych w przypadku zaistnienia wyjątkowo niekorzystnych warunków atmosferycznych (opady śniegu, ulewne deszcze) oraz w przypadku gdy średnia dobowa temperatura dla bieżącego tygodnia wyniesie mniej niż 2,5 st. Celsjusza.
 8. W przypadku wystąpienia jakichkolwiek wad przedmiotu zamówienia wykonawca zobowiązany jest do ich poprawienia w terminie wyznaczonym przez Zamawiającego we własnym zakresie i na własny koszt.

IV. Wykonanie przedmiotu Zamówienia powinno odpowiadać następującym dokumentom:

1. Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. 2022, poz. 840 z późniejszymi zmianami).
2. Obwieszczenie (poz. 81) Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu z dnia 26.11.2020 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych

- działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (Dz.U. 2021.0.81).
3. Zarządzenie nr 7 Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad z dnia 23 marca 2009 r. w brzmieniu określonym w Zarządzeniu nr 19 z dnia 16 lutego 2015 r. w sprawie badań archeologicznych w Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad (załącznik nr 5).
 4. „Instrukcja Dyrektora Oddziału Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w Gdańsku z dnia 2 listopada 2021 roku w sprawie podziału obowiązków związanych z prowadzeniem i monitoringiem badań archeologicznych w trakcie budowy dróg realizowanych przez Generalną Dyrekcję Dróg Krajowych i Autostrad Oddział Gdańsk”
 5. Załącznik do pisma Generalnego Konserwatora Zabytków z dnia 8 stycznia 2020 r. (DOZ-KiNK.070.14.2018.WJ) pt. „*Standardy prowadzenia badań archeologicznych. Cz. 2 Badania inwazyjne lądowe*”.
 6. Wydane przez WKZ decyzje o zakresie i rodzaju badań archeologicznych oraz w pozwolenia na prowadzenie badań archeologicznych.
 7. Opis Przedmiotu Zamówienia wraz z załącznikami oraz terminami określonymi w Specyfikacji Warunków Zamówienia.
 8. Zasady wykonania dokumentacji opisowo-rysunkowej, takie jak zapewnienie czytelności, przejrzystości, jednoznaczności treści oraz zgodności z wymaganiami odpowiednich przepisów, norm i wytycznych, w tym zawartych w niniejszym OPZ.

V. Ustalenia dodatkowe

1. Wszelkie uzyskane decyzje wraz z wezwaniami do uzupełnień, postanowienia, zezwolenia, warunki, uzgodnienia i opinie należy na bieżąco przekazywać Zamawiającemu w terminach wskazanych w OPZ, Umowie i *Instrukcji*, pozwalających na ewentualne skorzystanie z trybu odwoławczego. O wszelkie konieczne orzeczenia organów administracyjnych, opinie i uzgodnienia Wykonawca wystąpi własnym staraniem i na własny koszt.
2. Zastosowanie sprzętu mechanicznego możliwe jest tylko do odhumusowania terenu badań oraz usuwania współczesnych reliktyw zabudowy. Użycie tej techniki musi być uzasadnione oraz uzgodnione z WKZ.
3. Wszelkie prace związane z eksploracją obiektów kulturowych i nawarstwień oraz podczyszczaniem terenu celem wykonania dokumentacji z badań należy wykonywać ręcznie.
4. W trakcie badań należy prowadzić stały monitoring przy użyciu wykrywaczy metali: przed przystąpieniem do odhumusowania przyszłych wykopów archeologicznych, w obszarze hałd ziemnych powstałych po odhumusowaniu badanego terenu oraz w trakcie eksploracji obiektów archeologicznych.
5. Badania należy wykonać wyłącznie w granicach linii rozgraniczających pas drogowy, które wyznacza decyzja Wojewody Pomorskiego o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej lub na terenie nieruchomości, dla której uzyskano prawo do dysponowania gruntem na cele budowlane. Rozliczenie zakresu wykonanych prac terenowych odbywać się będzie wynikowo, na podstawie rzeczywistej powierzchni przebadanego stanowiska.
6. Przekazanie przez Zamawiającego na czas wykonania badań gruntów, na których znajdują się stanowiska archeologiczne, zostanie potwierdzone protokołarnie.
7. Zamawiający zastrzega, że zastoiska wody o niewielkiej powierzchni (do 150 m²), błotniste podłoże czy pokrywa śnieżna nie są podstawą do odmowy przyjęcia

- terenu przez Wykonawcę badań. W takich sytuacjach Wykonawca badań własnym staraniem i na własny koszt jest zobowiązany do wykonania takich prac terenowych, które umożliwią podjęcie badań wykopaliskowych na stanowisku (np. wykonanie odprowadzenia zalegającej wody lub zabezpieczenia, o których mowa w punkcie V.11.);
8. Badania terenowe należy wykonywać w warunkach zgodnych z wydanymi decyzjami na badania. Badania w innych warunkach atmosferycznych mogą być wykonywane tylko z zastrzeżeniem, że nie powodują one niszczenia zabytku i nie zakazuje tego wydana decyzja, protokół, postanowienie lub inny dokument wydany przez WKZ.
 9. Wykonawca dokona naprawy uszkodzonych w czasie prac badawczych urządzeń infrastruktury technicznej własnym staraniem i na własny koszt.
 10. W sprawach dotyczących warunków higieniczno-sanitarnych wykonywanego Zamówienia należy stosować ogólne przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy.
 11. Wykonawca winien wziąć pod uwagę, że podczas prac terenowych mogą panować niekorzystne warunki atmosferyczne takie jak intensywne opady deszczu, opady śniegu lub wysokie/niskie temperatury i w związku z tym musi z odpowiednim wyprzedzeniem przedsięwziąć odpowiednie działania, umożliwiające wykonywanie badań w takich warunkach (tj. aby była możliwość eksplorowania zabytków bez ryzyka ich zniszczenia) oraz przygotować odpowiednie zabezpieczenia przed tymi warunkami, tak aby nie powodowały opóźnień w realizacji zamówienia (maty termiczne, folie, nagrzewnice, namioty, itp.). Ewentualne opóźnienia w realizacji prac powstałe w wyniku zbyt późnego lub nieodpowiedniego zabezpieczenia terenów do przebadania będą traktowane jako opóźnienia powstałe z winy Wykonawcy badań.
 12. Wstrzymanie badań ze względu na panujące niekorzystne warunki atmosferyczne może nastąpić na podstawie wpisu w protokole, opinii, postanowieniu lub innym dokumencie wydanym przez WKZ, w którym organ stwierdzi, że wykonywanie badań na danym stanowisku w aktualnych warunkach może spowodować zniszczenie zabytku. Jeżeli z wnioskiem do WKZ o wstrzymanie badań Wykonawca ma zamiar wystąpić na własną prośbę, zobowiązany jest powiadomić o tym fakcie Zamawiającego i skonsultować jego treść przed złożeniem wniosku. Przy opracowywaniu propozycji wniosku Wykonawca będzie brał pod uwagę zobowiązania Wykonawcy zawarte w punkcie 11. Po ustąpieniu niekorzystnych warunków atmosferycznych Wykonawca przygotowuje propozycję dotyczącą dalszych działań na stanowiskach, żeby realizacja badań była możliwa, a organ wydał zgodę na realizację prac.
 13. Wznowienie badań na stanowisku, na którym nastąpiło wstrzymanie może nastąpić:
 - a) po uzyskaniu od WKZ pisemnej zgody, o którą występuje Wykonawca badań lub Zamawiający
 - b) po wydaniu przez Zamawiającego polecenia wznowienia badań, gdy warunki atmosferyczne umożliwiają wykonywanie prac wykopaliskowych.
 14. Niezależnie od podanych w OPZ informacji, zaleca się, aby Wykonawca dokonał we własnym zakresie wizji lokalnej na obszarze objętym zamówieniem i zdobył wszelkie niezbędne według niego informacje, potrzebne do przygotowania oferty, podpisania umowy i wykonania przedmiotu zamówienia.
 15. Wykonawca uzyska własnym kosztem i staraniem możliwość dojazdu i

- transportu sprzętu na teren badań, biorąc pod uwagę, że dojazd do stanowiska może być utrudniony i dostępny z wykorzystaniem dróg innych kategorii.
16. Pozyskanie, wykorzystanie i opłacenie sprzętu mechanicznego przeznaczonego do wykonania prac związanych z realizacją badań – o ile uzyskano od WKZ zgodę na takie prace – leżą w całości po stronie Wykonawcy badań. Trudności z pozyskaniem odpowiedniego sprzętu mechanicznego oraz innych zasobów nie są podstawą do roszczeń finansowych Wykonawcy badań wobec Zamawiającego ani do aneksowania terminów wykonania badań.
 17. Równolegle do prowadzonych badań objętych zamówieniem mogą być wykonywane roboty budowlane związane z realizacją przedmiotowej inwestycji. Ewentualne utrudnienia z tego wynikające nie mogą stanowić podstawy do roszczeń Wykonawcy. Kolejność i sposób wykonywania badań terenowych musi być w takim przypadku konsultowana z Wykonawcą robót budowlanych lub Kierownikiem Projektu Zamawiającego.

VI. Cena oferty i płatności

Cena za jednostkę normatywną określona przez wykonawcę uwzględnia wszystkie koszty jakie wykonawca ponosi z tytułu realizacji przedmiotu umowy. Cena za jednostkę normatywną zaproponowana przez wykonawcę za usługę jest ostateczna i wyklucza możliwość żądania dodatkowej zapłaty za wykonanie usług objętych tą pozycją.

VII. Wykaz załączników:

1. Decyzje WKZ nakazujące wykonanie niezbędnych badań archeologicznych:
2. Mapy orientacyjna obszaru badań z liniami rozgraniczającymi i lokalizacją stanowisk.
3. Wykaz stanowisk przeznaczonych do badań.
4. Tabela szacowanej pracochłonności badań.
5. „Instrukcja Dyrektora Oddziału Generalnej Dyrekcje Dróg Krajowych i Autostrad w Gdańsku z dnia 2 listopada 2021 roku w sprawie podziału obowiązków związanych z prowadzeniem i monitoringiem badań archeologicznych w trakcie budowy dróg realizowanych przez Generalną Dyrekcję Dróg Krajowych i Autostrad Oddział Gdańsk”
6. Pismo Generalnego Konserwatora Zabytków z dnia 8 stycznia 2020 r. (DOZ-KiNK.070.14.2018.WJ) pt. „Standardy prowadzenia badań archeologicznych. Cz. 2 Badania inwazyjne lądowe”.
7. Zarządzenie nr 7 Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad z dnia 23 marca 2009 r. w brzmieniu określonym w Zarządzeniu nr 19 z dnia 16 lutego 2015 r. w sprawie badań archeologicznych w Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad.

Opracował:
STARSZY SPECJALISTA
ds. ARCHEOLOGII
w Wydziale Ochrony Środowiska

mgr Andrzej Gołębiewski

.....
Zatwierdził:

NACZELNIK
Wydziału Ochrony Środowiska

mgr inż. Iwona Miśkiewicz

.....